

- © Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.
- © The present text and the authorisation to republish it were granted by the Constitutional Court of the Republic of Moldova for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.
- © La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Cour Constitutionnelle de la République de Moldova à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

***Abdalov și alții v. Azerbaidjan* - [28508/11](#), [37602/11](#) și [43776/11](#)**

Hotărârea din 11.7.2019 [Secția a V-a]

Articolul 3 din Protocolul Nr. 1

Dreptul de a fi ales

Lipsa de timp pentru campanie din cauza înregistrării tardive a candidaților la alegerile parlamentare, ca urmare a refuzurilor arbitrare inițiale de a-i înregistra și a întârzierilor din procedură: *încălcare*

În fapt – Reclamantii, candidați la alegerile parlamentare în 2010, au fost înregistrați cu întârziere ca urmare a unor pretense decizii arbitrare inițiale care refuzau înregistrarea lor în calitate de candidați și a recursurilor ulterioare, care le-a lăsat puțin timp pentru a-și desfășura campania electorală. Primul reclamant a avut la dispoziție doar o zi pentru participare la campanie, al doilea reclamant a avut doar trei zile, iar pentru al treilea reclamant practic nu a mai rămas timp pentru campanie.

În fapt – Articolul 3 din Protocolul Nr. 1: Cazurile reclamanților erau diferite de cele în care problema principală o constituia pretinsa inegalitate de tratament a candidaților în timpul campaniei electorale sau pretinsa inegalitate de oportunități disponibile pentru candidații înregistrați în campanie. Abilitățile reclamanților au fost afectate de perioada de timp restrânsă, care era o consecință directă a înregistrării lor tardive. Prin urmare, problema primară nu era, în sine, o inegalitate de tratament sau de oportunități în timpul campaniei, ci faptul că înregistrarea tardivă a reclamanților le-a afectat în mod negativ dreptul de a participa liber și efectiv la alegeri.

Înregistrarea în timp util a candidaților era crucială pentru ca aceștia să fie cunoscuți de alegători și să-și poată transmite mesajul politic pe durata perioadei campaniei electorale, cu scopul de a câștiga voturi și de a fi aleși. Alegerea liberă a electoratului depindea, *inter alia*, de cunoașterea informațiilor privind candidații eligibili și de primirea acestora în timp util pentru a-și forma o opinie și pentru a o exprima în ziua alegerilor.

Situația precisă a reclamanților trebuia evaluată în contextul general al unor probleme sistemice observate în alegerile parlamentare din 2010 în Azerbaidjan, care își aveau originea în lipsa unor garanții suficiente care să prevină refuzurile de a înregistra candidații pe baza unor constatări arbitrare ale inautenticității semnăturilor de susținere. Chiar dacă în cele din urmă reclamații, au fost înregistrați după o serie de recursuri, având în vedere actele din dosar, refuzurile inițiale de a-i înregistra pe reclamanți în calitate de candidați și procedurile ulterioare, până la momentul adoptării deciziei prin care s-au admis recursurile acestora, au dezvăluit existența acelorași deficiențe procedurale identificate și în cazul-cheie *Tahirov v. Azerbaidjan* (31953/11, 11 iunie 2015, [Nota informativă 186](#)).

Dreptul național prevedea o perioadă de maxim trei zile pentru recursurile electorale și o perioadă de maxim trei zile pentru ca comisiile electorale și tribunalele să examineze recursurile. La nivelul comisiei electorale, perioada de trei zile pentru examinare putea fi extinsă pe o durată nedeterminată. Existând trei nivele de recurs împotriva unei decizii a comisiei electorale, procedurile recursului electoral în cazurile privind înregistrarea candidaților puteau să dureze, teoretic, optsprezece zile (uneori mai mult, în situațiile în care perioada de recurs era extinsă sau atunci când era trimisă într-o

instanță inferioară). De vreme ce decizia privind refuzul de a înregistra putea fi pronunțată cel târziu până în ajunul începerii oficiale a perioadei campaniei electorale, examinarea recursurilor împotriva unor asemenea decizii putea avea loc după începutul perioadei de campanie, cum s-a întâmplat în cazul reclamanților. Astfel, conform acestui sistem, era posibilă o anumită suprapunere între perioada de examinarea a recursurilor împotriva refuzurilor de a înregistra și perioada de campanie electorală (stabilită pentru douăzeci și două de zile). În consecință, având în vedere posibilitatea suprapunerii perioadelor de timp alocate pentru acele etape ale procesului electoral cu durata redusă a perioadei campaniei electorale, era extrem de important ca procedurile de recurs să se desfășoare într-un timp util pentru a se asigura că în cazul în care recurentului i-ar fi admis recursul, acesta să aibă timp suficient înainte de ziua alegerilor pentru a-și desfășura campania.

Procedurile în aceste cazuri au fost supuse mai multor amânări care puteau fi atribuite comisiilor electorale și tribunalelor. De mai multe ori, acestea și-au pronunțat tardiv deciziile, uneori cu încălcarea termenului de trei zile prevăzut de lege. Întârzierile din procesul de înregistrare a reclamanților nu au fost unele minore. Reclamanții au fost înregistrați atât de târziu și atât de aproape de ziua alegerilor, încât nu mai dispuneau de o perioadă de timp rezonabilă pentru desfășurarea efectivă a campaniei electorale. Înregistrarea tardivă era provocată de lipsa de garanții împotriva arbitrariului în procedurile de înregistrare a candidatului și de întârzierile în examinarea recursurilor de autoritățile electorale și de tribunale. În aceste circumstanțe, drepturile electorale ale reclamanților au fost afectate într-o măsură care le-a compromis în mod semnificativ efectivitatea.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

De asemenea, Curtea a constatat încălcarea articolului 34, dată fiind confiscarea documentelor din dosarul celui de al doilea și al celui de al treilea reclamant aflate în biroul reprezentatului acestora.

Articolul 41: 7,500 EUR, pentru fiecare reclamant, în privința prejudiciului moral suferit.

(Vezi, de asemenea, *Annagi Hajibeyli v. Azerbaidjan*, [2204/11](#), 22 octombrie 2015, [Nota informativă 189](#))